

Μηχανική Ι – Εργασία #5

Χειμερινό εξάμηνο 2015-2016

Ν. Βλαχάκης

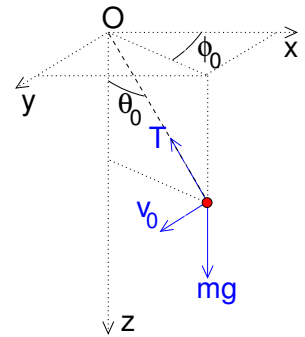
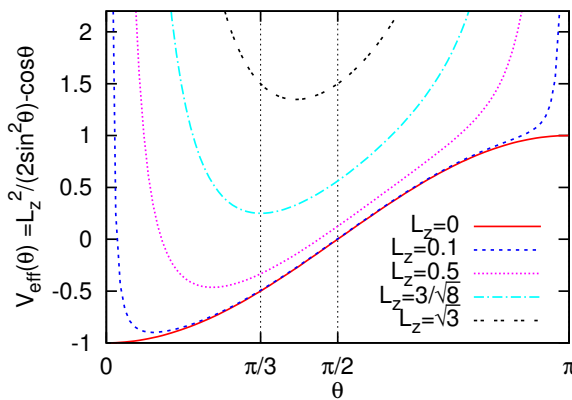
1. Σημειακό σώμα μάζας m είναι δεμένο σε αβαρές και μη εκτατό νήμα ακτίνας R και κινείται κάτω από την επίδραση του βάρους του $mg\hat{z}$ και της τάσης από το νήμα $\vec{T} = -T\hat{r}$ (σφαιρικό εκκρεμές).
 (α) Δείξτε ότι διατηρείται η $\hat{z}$ συνιστώσα της στροφορμής $L_z = (\vec{r} \times m\vec{v}) \cdot \hat{z}$. Βρείτε την έκφρασή της σε σφαιρικές συντεταγμένες.

(β) Γράψτε σε σφαιρικές συντεταγμένες την κινητική, τη δυναμική και την ολική ενέργεια E .

(γ) Δείξτε ότι η διατήρηση της στροφορμής L_z και της ενέργειας E ανάγουν το πρόβλημα σε

«μονοδιάστατο» στο οποίο ισχύει $\frac{mR^2\dot{\theta}^2}{2} + V_{\text{eff}}(\theta) = E$ με $V_{\text{eff}}(\theta) = \frac{L_z^2}{2mR^2 \sin^2 \theta} - mgR \cos \theta$.

Κάτω αριστερά φαίνεται το γράφημα της $V_{\text{eff}}(\theta)$ για διάφορα L_z (με το V_{eff} σε μονάδες mgR και το L_z σε μονάδες $\sqrt{m^2gR^3}$).

(δ) Έστω αρχικά το σώμα βρίσκεται στη θέση $\theta_0 = \pi/3$ και έχει οριζόντια ταχύτητα $\vec{v} = v_0\hat{\phi}$.

(δ₁) Για δεδομένο v_0 ποια η στροφορμή L_z , ποια η συνάρτηση $V_{\text{eff}}(\theta)$ και ποια η ενέργεια E ;

(δ₂) Για ποιες τιμές της v_0 το σώμα περνά πάνω από το επίπεδο xy ;

(δ₃) Διερευνήστε αν και πότε χαλαρώνει το νήμα. (Αν δεν θυμάστε την έκφραση του a_r στις σφαιρικές συντεταγμένες, μπορείτε να την βρείτε παραγωγίζοντας δύο φορές τη σχέση $\vec{r}^2 = R^2$.)

(δ₄) Για ποια v_0 το σώμα εκτελεί οριζόντια κυκλική τροχιά $\theta = \text{σταθερό} = \pi/3$ (κωνικό εκκρεμές);

(δ₅) Αν διαταράξουμε την κυκλική αυτή τροχιά δίνοντας μια στιγμιαία μικρή ώθηση στην $\hat{\theta}$ κατεύθυνση ποια η περίοδος των μικρών ταλαντώσεων; Ποια η σχέση της με την περίοδο της αρχικής κυκλικής κίνησης;

2. Σώμα μάζας m κινείται σε άξονα x πάνω σε οριζόντιο επίπεδο, υπό την επίδραση δύναμης ελατηρίου $-kx\hat{x}$ και τριβής ολίσθησης μmg .

(α) Γράψτε την εξίσωση κίνησης και δείξτε ότι αν μετράμε μήκη σε μονάδες $\mu mg/k$ και χρόνους σε μονάδες $\sqrt{m/k}$ απλοποιείται σε $\ddot{x} = -x \mp 1$, όπου $\pm$ το πρόσημο της ταχύτητας.

(β) Δείξτε ότι σε κάθε επιμέρους κίνηση στην οποία το πρόσημο της ταχύτητας είναι σταθερό, υπάρχει ολοκλήρωμα «ενέργειας» $\frac{\dot{x}^2}{2} + V_{\pm}(x) = \text{σταθερά}$, με $V_{\pm} = \frac{1}{2}(x \pm 1)^2$.

(γ) Έστω αρχικά $x = -7.7$ και $\dot{x} = 0$. Περιγράψτε την κίνηση και φτιάξτε πρόχειρα το διάγραμμα $x = x(t)$ και την καμπύλη φάσης.

ΛΥΣΕΙΣ:

1. (α) $\dot{L}_z = (\dot{\vec{r}} \times m\vec{v}) \cdot \hat{z} + (\vec{r} \times m\dot{\vec{v}}) \cdot \hat{z} = 0 + (\vec{r} \times m\vec{a}) \cdot \hat{z} = [\vec{r} \times (-T\hat{r} + mg\hat{z})] \cdot \hat{z} = 0$.
 $L_z = m\varpi^2 \phi = mR^2 \sin^2 \theta \dot{\phi}$ αφού $\varpi = R \sin \theta$.

Αλλιώς: $\vec{v} = R \dot{\theta} \hat{\theta} + R \sin \theta \dot{\phi} \hat{\phi}$, $\vec{L} = \vec{r} \times m\vec{v} = \begin{vmatrix} \hat{r} & \hat{\theta} & \hat{\phi} \\ R & 0 & 0 \\ 0 & mR \dot{\theta} & mR \sin \theta \dot{\phi} \end{vmatrix} = -mR^2 \sin \theta \dot{\phi} \hat{\theta} + mR^2 \dot{\theta} \hat{\phi}$, $L_z = \vec{L} \cdot \hat{z} = mR^2 \sin^2 \theta \dot{\phi}$, διότι $\hat{z} = (\hat{z} \cdot \hat{r})\hat{r} + (\hat{z} \cdot \hat{\theta})\hat{\theta} + (\hat{z} \cdot \hat{\phi})\hat{\phi} = \cos \theta \hat{r} - \sin \theta \hat{\theta}$.

(β) $\vec{v} = R \dot{\theta} \hat{\theta} + R \sin \theta \dot{\phi} \hat{\phi}$, $\frac{1}{2}mv^2 = \frac{1}{2}mR^2 (\dot{\theta}^2 + \sin^2 \theta \dot{\phi}^2)$, $V = -mgz = -mgR \cos \theta$,
 $E = \frac{1}{2}mR^2 (\dot{\theta}^2 + \sin^2 \theta \dot{\phi}^2) - mgR \cos \theta$. Η ενέργεια είναι σταθερή αφού το βάρος είναι συντηρητική δύναμη ενώ η τάση του νήματος δεν παράγει έργο.

(γ) Η ζητούμενη προκύπτει αντικαθιστώντας $\dot{\phi} = \frac{L_z}{mR^2 \sin^2 \theta}$ στο ολοκλήρωμα ενέργειας.

(δ₁) Αρχικά $\vec{v} = v_0 \hat{\phi}$, δηλ. $\dot{\theta} = 0$ και $\dot{\phi} = \frac{v_0}{R \sin \theta_0}$. Άρα $L_z = mR \sin \theta_0 v_0 = \frac{\sqrt{3}}{2} mR v_0$,

$$V_{\text{eff}}(\theta) = \frac{3mv_0^2}{8 \sin^2 \theta} - mgR \cos \theta, \quad E = \frac{mv_0^2}{2} - mgR \cos \theta_0 = \frac{mv_0^2}{2} - \frac{mgR}{2}.$$

(δ₂) Η εξίσωση $V_{\text{eff}}(\theta) = E$ έχει λύσεις τα όρια της τροχιάς $\theta_{\min}$ και $\theta_{\max}$, τα οποία εδώ είναι $\theta_{\min} = \pi/3$ και $\theta_{\max} > \pi/2$ αντίστοιχα. Δηλ. πρέπει $V_{\text{eff}}(\pi/2) < E \Leftrightarrow v_0 > 2\sqrt{gR}$

Στην οριακή περίπτωση είναι $v_0 = 2\sqrt{gR}$, οπότε $L_z = \sqrt{3}\sqrt{m^2 g R^3}$ και $E = \frac{3}{2}mgR$. Όπως φαίνεται από το γράφημα της $V_{\text{eff}}(\theta)$ τα όρια της τροχιάς είναι $V_{\text{eff}}(\theta) \leq E \Leftrightarrow \pi/3 \leq \theta \leq \pi/2$.

(δ₃) $\frac{d}{dt} \vec{r}^2 = 0 \Leftrightarrow \vec{r} \cdot \vec{v} = 0$ και $\frac{d}{dt} (\vec{r} \cdot \vec{v}) = 0 \Leftrightarrow v^2 + \vec{r} \cdot \vec{a} = 0 \Leftrightarrow v^2 + Ra_r = 0 \Leftrightarrow a_r = -\frac{v^2}{R}$.

Αυτή η σχέση δεν είναι ίδια με την $a_\kappa = \frac{v^2}{R}$, διότι το κέντρο καμπυλότητας δεν είναι πάντα στο σημείο O, ούτε η ακτίνα καμπυλότητας της τροχιάς είναι R. (Π.χ. στο κωνικό εκκρεμές όπου το θ μένει σταθερό, το σώμα εκτελεί οριζόντια κυκλική τροχιά ακτίνας $R = R \sin \theta$.)

Η προβολή του νόμου Νεύτωνα πάνω στη διεύθυνση $\hat{r}$ δίνει την τάση του νήματος: $ma_r = mg\hat{z} \cdot \hat{r} - T$ και αντικαθιστώντας $\hat{z} \cdot \hat{r} = \cos \theta$ και $a_r = -\frac{v^2}{R}$ βρίσκουμε $T = mg \cos \theta + \frac{mv^2}{R}$.

Από το ολοκλήρωμα ενέργειας $\frac{mv^2}{2} - mgR \cos \theta = E \Leftrightarrow v^2 = \frac{2E}{m} + 2gR \cos \theta$, οπότε η τάση σε κάθε θέση είναι $T = 3mg \cos \theta + \frac{2E}{R}$.

Το νήμα χαλαρώνει σε θέση όπου $T = 0 \Leftrightarrow \cos \theta_\chi = -\frac{2E}{3mgR}$. Για να είναι αυτό δυνατό πρέπει

να ισχύει αφενός $\cos \theta_\chi \geq -1 \Leftrightarrow E \leq \frac{3}{2}mgR$ (η σχέση $\cos \theta_\chi \leq 1 \Leftrightarrow E \geq -\frac{3}{2}mgR$ ισχύει πάντα αφού η ενέργεια είναι μεγαλύτερη ή ίση της ελάχιστης τιμής του V_{eff} , δηλ. του $-mgR$) και

αφετέρου $V_{\text{eff}}(\theta_\chi) \leq E \Leftrightarrow E \geq \frac{3L_z^2}{2mR^2 \sin^2 \theta_\chi}$. Αναγκαία συνθήκη για να ισχύει η τελευταία είναι η $E > 0$, η οποία σημαίνει ότι $\cos \theta_\chi < 0 \Leftrightarrow \theta_\chi > \pi/2$, δηλ. μόνο όταν το σώμα βρίσκεται πάνω από το επίπεδο xy υπάρχει περίπτωση να χαλαρώσει το νήμα, όπως αναμέναμε.

Για τις δοσμένες αρχικές συνθήκες η συνθήκη $E \leq \frac{3}{2}mgR$ μεταφράζεται σε $v_0 \leq 2\sqrt{gR}$, κάτι που σύμφωνα με το ερώτημα (δ₂) σημαίνει ότι το σώμα θα έμενε κάτω από το επίπεδο xy . Επομένως το νήμα ποτέ δεν χαλαρώνει.

Αλλιώς: Η συνθήκη $E \geq \frac{3L_z^2}{2mR^2 \sin^2 \theta_\chi}$ για τις δοσμένες αρχικές συνθήκες δίνει $f\left(\frac{v_0^2}{gR}\right) \leq 0$,

όπου $f(\xi) = \xi^3 - 3\xi^2 + \frac{57}{4}\xi + 8$. Η συνάρτηση $f(\xi)$ είναι αύξουσα και άρα δεν μπορεί να είναι αρνητική για $\xi = v_0^2/gR > 0$.

(δ₄) Πρέπει η $V_{\text{eff}}(\theta)$ να έχει ελάχιστο στο $\theta = \pi/3$, δηλ. $V'_{\text{eff}}(\pi/3) = 0 \Leftrightarrow v_0 = \sqrt{3gR/2}$.

Ισοδύναμα μέσω των δυνάμεων, στη διεύθυνση $\hat{z}$ πρέπει $T \cos \theta_0 = mg$ ενώ στην οριζόντια

$$T \sin \theta_0 = \frac{mv_0^2}{R \sin \theta_0}. \text{ Απαλείφοντας το } T \text{ προκύπτει } v_0 = \sqrt{\frac{\sin^2 \theta_0}{\cos \theta_0} gR} = \sqrt{\frac{3gR}{2}} \text{ για } \theta_0 = \pi/3.$$

Όπως φαίνεται από το γράφημα της $V_{\text{eff}}(\theta)$, αν $v_0 < \sqrt{\frac{3}{2}gR} \Leftrightarrow L_z < \frac{3}{\sqrt{8}}\sqrt{m^2gR^3}$ το σώμα κινείται στο χώρο $\theta_{\min} \leq \theta \leq \frac{\pi}{3}$, δηλ. $\pi/3$ είναι η μεγαλύτερη από τις δύο ρίζες της $V_{\text{eff}}(\theta) = E$.

Όμοια, αν $v_0 > \sqrt{\frac{3}{2}gR} \Leftrightarrow L_z > \frac{3}{\sqrt{8}}\sqrt{m^2gR^3}$ το σώμα κινείται στο χώρο $\frac{\pi}{3} \leq \theta \leq \theta_{\max}$, δηλ. $\pi/3$ είναι η μικρότερη από τις δύο ρίζες της $V_{\text{eff}}(\theta) = E$.

Τα ίδια προκύπτουν και από τη λύση της ανισότητας $V_{\text{eff}}(\theta) - E \leq 0$. Η διαφορά $V_{\text{eff}}(\theta) - E$ γράφεται $\frac{mgR}{\sin^2 \theta} \left(\cos^3 \theta + \frac{c-1}{2} \cos^2 \theta - \cos \theta + \frac{4-c}{8} \right)$, όπου $c = \frac{v_0^2}{gR} > 0$. Η παρένθεση μπο-

ρεί να παραγοντοποιηθεί (αφού ξέρουμε ότι μηδενίζεται για $\theta = \pi/3$, δηλ. για $\cos \theta = 1/2$) και προκύπτει $V_{\text{eff}}(\theta) - E = \frac{mgR}{\sin^2 \theta} (\cos \theta + \mu_2) (\cos \theta - \mu_1) (\cos \theta - 1/2)$ με $\mu_2 = \frac{\sqrt{c^2 - 4c + 16} + c}{4}$

και $\mu_1 = \frac{\sqrt{c^2 - 4c + 16} - c}{4}$. Για κάθε $c > 0$ είναι $\mu_2 > 1$ και $-1 < \mu_1 < 1$, επομένως η

ανισότητα $V_{\text{eff}}(\theta) - E \leq 0$ ισχύει για $\cos \theta$ μεταξύ των τιμών $1/2$ και μ_1 . Ελέγχοντας αν το μ_1 είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο του $1/2$ προκύπτει ότι για $c < 3/2$ είναι $\mu_1 > 1/2$ και η επιτρεπτή περιοχή είναι $1/2 \leq \cos \theta \leq \mu_1 \Leftrightarrow \arccos \mu_1 \leq \theta \leq \pi/3$ (διότι η $\cos \mu_1$ είναι φθίνουσα συνάρτηση στο διάστημα $0 \leq \mu_1 \leq \pi$), ενώ για $c > 3/2$ είναι $\mu_1 < 1/2$ και η επιτρεπτή περιοχή είναι $\mu_1 \leq \cos \theta \leq 1/2 \Leftrightarrow \pi/3 \leq \theta \leq \arccos \mu_1$. Για $c = 3/2$ η επιτρεπτή περιοχή ανάγεται στο σημείο $\theta = \pi/3$, περίπτωση που αντιστοιχεί στο κωνικό εκκρεμές.

Μπορούμε επίσης να ελέγξουμε πότε το σώμα θα περάσει πάνω από το επίπεδο xy . Αυτό θα γίνει αν $\arccos \mu_1 > \pi/2 \Leftrightarrow \mu_1 < 0$ το οποίο υλοποιείται αν $c > 4$.

(δ₅) Μετά την ώθηση η ταχύτητα είναι $v_0 \hat{\phi} + \epsilon \hat{\theta}$ με $v_0 = \sqrt{3gR/2}$. Επομένως δεν αλλάζει η

$$L_z = \frac{3}{\sqrt{8}}\sqrt{m^2gR^3}, \text{ ούτε η } V_{\text{eff}}(\theta) = \frac{9mgR}{16 \sin^2 \theta} - mgR \cos \theta, V'_{\text{eff}}(\theta) = -\frac{9mgR \cos \theta}{8 \sin^3 \theta} + mgR \sin \theta,$$

$$V''_{\text{eff}}(\theta) = \frac{9mgR(\sin^2 \theta + 3 \cos^2 \theta)}{8 \sin^4 \theta} + mgR \cos \theta, \text{ ενώ η ενέργεια γίνεται } \frac{m(v_0^2 + \epsilon^2)}{2} - mg \cos \theta_0 = \frac{mgR}{4} + \frac{m\epsilon^2}{2}.$$

Με $\theta = \frac{\pi}{3} + q$ (όπου $|q| \ll 1$), είναι $V_{\text{eff}}\left(\frac{\pi}{3} + q\right) \approx V_{\text{eff}}\left(\frac{\pi}{3}\right) + V'_{\text{eff}}\left(\frac{\pi}{3}\right)q + \frac{1}{2}V''_{\text{eff}}\left(\frac{\pi}{3}\right)q^2 = \frac{mgR}{4} + \frac{7mgR}{4}q^2$ και το ολοκλήρωμα ενέργειας (με $\dot{\theta} = \dot{q}$) δίνει $\dot{q}^2 + \frac{7g}{2R}q^2 = \frac{\epsilon^2}{R^2}$, ή $\ddot{q} + \frac{7g}{2R}q = 0$.

Άρα $\Omega = \sqrt{\frac{7g}{2R}}$ και η περίοδος είναι $T_r = 2\pi\sqrt{\frac{2R}{7g}}$. Η περίοδος της αρχικής κυκλικής κίνησης

είναι $T_0 = 2\pi/\dot{\phi} = 2\pi R \sin \theta_0/v_0 = 2\pi\sqrt{R/2g}$, άρα $T_r = \frac{2}{\sqrt{7}}T_0 \approx 0.756T_0$.

Από την $\dot{q}^2 + \frac{7g}{2R}q^2 = \frac{\epsilon^2}{R^2}$ το πλάτος της ταλάντωσης προκύπτει $q_0 = |\epsilon|\sqrt{\frac{2}{7gR}}$.

2. (α) Όταν το σώμα έχει ταχύτητα $\dot{x} = \pm|\dot{x}|$ η εξίσωση κίνησής του είναι $m \frac{d^2x}{dt^2} = -kx \mp \mu mg$ (η τριβή ολίσθησης είναι αντίθετη της ταχύτητας).

Αν μετράμε τη συντεταγμένη x σε μονάδες $\mu mg/k$ και τους χρόνους σε $\sqrt{m/k}$ μπορούμε να θέσουμε $x = \frac{\mu mg}{k} x'$, $t = \sqrt{\frac{m}{k}} t'$ στην εξίσωση κίνησης, οπότε αυτή γίνεται $m \frac{d^2 \frac{\mu mg}{k} x'}{\left(\sqrt{\frac{m}{k}} t'\right)^2} =$

$-k \frac{\mu mg}{k} x' \mp \mu mg \Leftrightarrow \frac{d^2 x'}{dt'^2} = -x' \mp 1$. Μπορούμε να αφαιρέσουμε του τόνους για απλούστευση, οπότε καταλήγουμε στην $\ddot{x} = -x \mp 1$.

Η εξίσωση αυτή περιγράφει γραμμική αρμονική ταλάντωση γύρω από το σημείο ισορροπίας ∓ 1 .

Είναι δηλ. σαν να θέτουμε στην αρχική εξίσωση $\mu mg/k = 1$ και $\sqrt{m/k} = 1$.

(β) Είναι $\ddot{x} = F_{\pm}(x) \Leftrightarrow \frac{\dot{x}^2}{2} + V_{\pm}(x) = \text{σταθερά}$, με $V_{\pm} = -\int F_{\pm} dx = \frac{1}{2}(x \pm 1)^2$ (μηδενίσαμε την αυθαίρετη προσθετική σταθερά ολοκλήρωσης).

Το ολοκλήρωμα προκύπτει και αν πολλαπλασιάσουμε το νόμο Νεύτωνα με την ταχύτητα $\dot{x}$.

(γ) Γενικά, όταν το σώμα είναι στιγμιαία ακίνητο σε σημείο x , θα αρχίσει να κινείται μόνο αν η δύναμη από το ελατήριο είναι μεγαλύτερη από την τριβή, δηλ. αν $|x| > 1$.

Αν η συνθήκη αυτή ικανοποιείται στο αρχικό σημείο $x_{min}^{(1)} < 0$ το σώμα θα αρχίσει να κινείται προς μεγαλύτερα x . Αφού η ταχύτητα είναι θετική ισχύει $\ddot{x} = -x - 1$, δηλ. η κίνηση είναι μέρος αρμονικής ταλάντωσης γύρω από το σημείο ισορροπίας $x = -1$. Το πλάτος ταλάντωσης είναι $-1 - x_{min}^{(1)}$, επομένως το σώμα θα φτάσει στο σημείο $x_{max}^{(1)} = -1 + (-1 - x_{min}^{(1)}) = -2 - x_{min}^{(1)}$ όπου στιγμιαία θα ακινητοποιηθεί ξανά.

Αν στο σημείο αυτό ισχύει η συνθήκη $|x| > 1$ το σώμα θα αρχίσει να κινείται προς μικρότερα x . Η κίνηση περιγράφεται από $\ddot{x} = -x + 1$, δηλ. είναι μέρος αρμονικής ταλάντωσης γύρω από το σημείο ισορροπίας $x = +1$. Το πλάτος ταλάντωσης είναι $x_{max}^{(1)} - 1$, επομένως το σώμα θα φτάσει στο σημείο $x_{min}^{(2)} = 1 - (x_{max}^{(1)} - 1) = 2 - x_{max}^{(1)}$ όπου στιγμιαία θα ακινητοποιηθεί ξανά.

Έτσι η κίνηση επαναλαμβάνεται μεταξύ των σημείων $x_{min}^{(n)} \rightarrow x_{max}^{(n)} = -2 - x_{min}^{(n)} \rightarrow x_{min}^{(n+1)} = 2 - x_{max}^{(n)}$ για οποιοδήποτε n , μέχρις ότου κάποιο ακραίο σημείο βρεθεί στην περιοχή $[-1, 1]$, οπότε το σώμα μένει εκεί γιατί η δύναμη ελατηρίου δεν μπορεί να υπερνικήσει την τριβή.

Κάθε κίνηση από ακινησία σε ακινησία διαρκεί μισή περίοδο, δηλ. χρόνο π .

Η κίνηση από το $x_{min}^{(n)}$ στο $x_{max}^{(n)}$ ξεκινά το χρόνο $(n-1) \times 2\pi$ με αρχικές συνθήκες $x = x_{min}^{(n)}$, $\dot{x} = 0$ και τελειώνει το χρόνο $(n-1) \times 2\pi + \pi$. Η κατάλληλη λύση της $\ddot{x} = -x - 1$ που την περιγράφει είναι η $x = -1 + (x_{min}^{(n)} + 1) \cos t$.

Η επόμενη κίνηση από το $x_{max}^{(n)}$ στο $x_{min}^{(n+1)}$ ξεκινά το χρόνο $(n-1) \times 2\pi + \pi$ με αρχικές συνθήκες $x = x_{max}^{(n)}$, $\dot{x} = 0$ και τελειώνει το χρόνο $n \times 2\pi$. Η κατάλληλη λύση της $\ddot{x} = -x + 1$ που την περιγράφει είναι η $x = 1 - (x_{max}^{(n)} - 1) \cos t$.

Στο διάγραμμα των δυναμικών ενεργειών, η τροχιά από το $x_{min}^{(n)}$ στο $x_{max}^{(n)}$ περιγράφεται από το ολοκλήρωμα $\frac{\dot{x}^2}{2} + V_+(x) = E_+^{(n)}$ με $E_+^{(n)} = V_+(x_{min}^{(n)})$. τα άκρα της αντιστοιχούν στις τομές της παραβολικής καμπύλης $V_+(x)$ με την ενέργεια $E_+^{(n)}$. Η επόμενη τροχιά από το $x_{max}^{(n)}$ στο $x_{min}^{(n+1)}$ περιγράφεται από το ολοκλήρωμα $\frac{\dot{x}^2}{2} + V_-(x) = E_-^{(n)}$ με $E_-^{(n)} = V_-(x_{max}^{(n)})$. τα άκρα της αντιστοιχούν στις τομές της παραβολικής καμπύλης $V_-(x)$ με την ενέργεια $E_-^{(n)}$.

Αν αρχικά το σώμα είναι ακίνητο στο $x = -7.7$ τότε θα κινηθεί με $x_{min}^{(1)} = -7.7 \rightarrow x_{max}^{(1)} =$

$-2-x_{min}^{(1)} = 5.7 \rightarrow x_{min}^{(2)} = 2-x_{max}^{(1)} = -3.7 \rightarrow x_{max}^{(2)} = -2-x_{min}^{(2)} = 1.7 \rightarrow x_{min}^{(3)} = 2-x_{max}^{(2)} = 0.3$.
 Συνολικά κινείται χρόνο 4π . Η κίνηση φαίνεται στα παρακάτω σχήματα (οι γκρι περιοχές είναι οι $|x| < 1$ όπου το σώμα αν σταματήσει στιγμιαία μένει για πάντα ακίνητο καθώς η δύναμη ελατηρίου δεν μπορεί να υπερνικήσει την στατική τριβή).

